

Informatie over de Cavia

Algemeen:

De cavia's die we als huisdier houden komen oorspronkelijk uit Midden- en Zuid-Amerika. Ze stammen direct af van de wilde cavia. Van nature zijn cavia's echte groepsdieren (groepen van 5-10 dieren) en ze zouden dan ook eigenlijk altijd samen gehouden moeten worden en niet zelig alleen. In het wild leven cavia's op grasvlakten en slapen in leegstaande holen van andere dieren. De levensverwachting ligt gemiddeld tussen de vier en zes jaar maar er bestaan ook voorbeelden van cavia's die rond de tien jaar zijn geworden.

Cavia's produceren allerlei geluiden en kunnen hiermee goed communiceren. Ze herkennen hun verzorger en laten dit vaak luidkeels horen. Ook hebben ze een uitstekend reukvermogen en bij het opengaan van de koelkast zal menig cavia van zich laten horen in de hoop wat lekkers te krijgen. De tamme cavia komt voor in verschillende rassen en kleurslagen en dit heeft tot gevolg dat ze verschillen in ondermeer karakter en gewicht (900-1500 gram). Een cavia is een goed te houden huisdier, die zelden gemeen zal bijten.

In dit stukje komen de volgende onderwerpen aan bod:

- De aanschaf
- Huisvesting
- Gedrag en uiterlijk
- Voeding
- Gebit
- Verdere verzorging van de cavia
- Urine
- Gezondheid
- Vaccinaties of controles nodig?
- Sterilisatie/Castratie
- Operatie/Narcose risico
- Cavia's samen met konijn?
- Cavia's bij elkaar brengen
- Fokken met cavia's?

De aanschaf:

Voordat u een cavia aanschaf is het verstandig om meer te weten te komen over deze gezellige 'kletsers'. Een cavia wordt gemiddeld 5 tot 6 jaar oud.

Cavia's zijn er in allerlei kleuren en typen. Er bestaat ook een grotere variant, zogenaamde Cuy cavia's.

Cavia's kunt u natuurlijk kopen in de dierenwinkel, bij een cavia fokker (of gewoon van een kennis die toevallig een nestje heeft) maar denkt u ook eens aan een cavia van een knaagdieren opvang! Bij de aanschaf moet u (samen met de verkoper) beoordelen of de cavia gezond en levendig is. Een gezonde cavia begint natuurlijk bij de aanschaf! Verder in dit stukje kunt u lezen waar u vooral op moet letten, maar ook hoe u uw cavia het beste vrolijk en gezond houdt.

Huisvesting:

Cavia's kunnen goed in een groep gehuisvest worden. En als echt gezelschapdier is 1 cavia in een kooi eigenlijk niet helemaal eerlijk voor de cavia zelf. Echter de mannetjes kunnen onderling nog wel eens vechten. Meestal helpt castratie daartegen, maar niet altijd.

De grootte van de kooi moet minimaal 80 bij 60 cm bedragen bij één cavia, maar eigenlijk moet de kooi groter zijn en moet een cavia minimaal 1 maatje hebben. De hoogte moet minimaal 40 cm zijn, zodat de cavia niet kan ontsnappen. De kooi dient op een vocht- en tochtvrije plaats neergezet te worden, maar moet wel goed kunnen ventileren anders komt er een ophoping van ammoniak wat slecht is voor de longen.

Een nesthokje of andersoortige schuilplaats (omgekeerde schoendoos) wordt op prijs gesteld. Er mag geen direct zonlicht in de kooi schijnen om oververhitting te voorkomen. Bedek de bodem eerst met een laagje blanke houtkrullen en dan met een laagje stro. Hooi en water moeten altijd voldoende aanwezig zijn. Gebruik een zware voerbak die niet gemakkelijk kan omvallen.

Houdt er rekening mee dat cavia's veel poepen en niet zindelijk zijn, regelmatig schoonmaken en een goede rulle bodem (zonder scherpe randen want dat dit niet goed voor de voetjes) is noodzakelijk.

Cavia's zijn weinig atletisch: springen en klimmen gaat hen niet makkelijk af. Een cavia die van een meter hoogte op de grond valt kan dan ook ernstig inwendig letsel oplopen. Het is niet moeilijk om een cavia op te tillen, als je hem maar goed vasthoud. Schuif voorzichtig een hand onder de buik van de cavia en leg een andere hand over de rug. Zorg dat de cavia met zijn kop naar u toe kijkt en hou hem zo dicht mogelijk tegen uw lichaam aan. Ditervaart de cavia als prettig.

Als ze worden opgeschrikt houden ze zich vaak doodstil om niet te worden opgemerkt, maar ze kunnen ook met verrassend grote snelheid en lenigheid dekking zoeken.

Voor de huisvesting buitenshuis gelden dezelfde eisen, alleen moet het nachthok dan vol met hooi gestopt worden zodat ze daar behaaglijk warm zitten. Op de bodem hoeft geen gaas, cavia's graven bijna niet en het gaas kan alleen maar beschadigingen geven aan de voetjes. In de winter is het verstandiger om je cavia naar binnen te halen.

Cavia's kunnen in huis rondlopen zolang het op de vloer niet tocht. Maar pas op dat ze niet aan stroomdraden gaan knagen en bedenk dat cavia's dus niet zindelijk zijn en continue poepen.

Gedrag en uiterlijk:

De gezonde cavia is actief, verkent de omgeving en wisselt korte slaapjes af met het scharrelen naar voedsel. Ze zijn het meest actief in de ochtend en avond. Ze bewegen zich op rustige iets onderzoekende wijze voort en hebben heldere, schone ogen en een regelmatige ademhaling. Neus, bek en kont zijn mooi schoon en droog. Het kan zijn dat je de cavia van zijn eigen ontlasting ziet eten. Dit noemen we coprofagie en is een normaal iets. (Konijnen doen dit ook maar dan vooral 's nachts).

Hierbij pakken ze keutels direct uit de anus en eten deze op. Deze keutels zijn meestal zachter dan de normale keutels en het is maar een klein deel van de keutels die ze opeten.

Cavia's produceren veel en veel verschillende soorten geluid. Na een tijdje zal je bepaalde geluiden leren kennen. Vechten doen ze onderling niet veel als ze eenmaal aan elkaar gewend zijn.

Een ziek dier kan in elkaar gedoken in een hoekje zitten, rillen, lusteloos zijn, niet eten (een cavia eet altijd, elke dag) en een dorre vacht hebben met uit elkaar staande haren. Ook een snotterige neus is geen goed teken. Als dit bemerkt wordt, wacht dan niet te lang met het raadplegen van een dierenarts; kleine dieren gaan in het algemeen bij ziekte snel achteruit en hebben veel moeite weer op krachten te komen. Cavia's kunnen binnen 1 dag (althans zo lijkt het want misschien viel het eerder niet op) zo ziek worden dat ze komen te overlijden.

Voeding:

Hooi wordt gebruikt als bodembedekking maar vormt tevens een belangrijk deel van de dagelijkse voeding van de cavia. Het beste kunt u elke dag vers hooi geven.

Aangezien de cavia niet zelf vitamine C kan aanmaken (net als wij mensen) moeten zij dit via hun voedsel dagelijks binnen krijgen. Hiervoor geeft u 2x daags caviakorrels, hier zit extra vitamine C in (bijvoorbeeld pellets van het merk Science Selective). Ongeveer 30-50 gram brokken heeft een cavia per dag nodig. Geeft u tevens een halve vitamine C tablet van 25 gram (bijvoorbeeld van het merk Roter, citroensmaak) dan krijgt de cavia voldoende van dit vitamine binnen. Een cavia heeft minimaal 10 mg/kg per dag nodig, en bij ziekte/groei of dracht moet deze hoeveelheid verhoogd worden naar 30 mg/kg. Teveel aan vitamine C wordt gewoon uitgeplast. Indien u knaagdieren of konijnenvoer geeft **moet** u vitamine C toevoegen omdat het dan niet in het eten zit.

Af en toe wat rode paprika, peterselie, wortel, broccoli of appel wordt door de cavia zeer op prijs gesteld. Groenten en fruit dienen altijd goed gewassen (maar niet gekookt) te worden voordat u ze geeft. Laat de cavia wel eerst langzaam wennen aan groenten die zij nog niet eerder gehad hebben, begin met hele kleine beetjes. Een cavia mag alle soorten groenten en fruit eten die wij ook eten maar pas een beetje op met koolsoorten. Een cavia mag veel groenten hebben in tegenstelling tot konijnen. Veel groenten bij een konijn geeft meestal problemen met diarree. Natuurlijk mag vers drinkwater niet ontbreken. (Ook dit kunt u aanvullen met vloeibare vitamine C als u dit wilt en elke dag verversen).

Een knaagsteen is uit den boze. Een cavia neemt net als een konijn alle calcium uit zijn voeding op en plast dit uit. Hierdoor krijgen zij snel last van nierstenen en blaasstenen. Een cavia kan net als een konijn beter hout (berk/fruitboom of wilgentak) krijgen om zijn snijtanden extra te laten slijten.

Het is normaal dat cavia's een deel van hun eigen keutels opeten. In de zachte uitwerpselen zitten veel vitamines en voedingsstoffen gemaakt door de darmbacteriën, daardoor zijn ze zeer nuttig. Ook de bacteriën zelf worden dan verteerd wat extra voeding geeft.

Als caviavoer adviseren wij **Supreme Science Selective Guinea Pig**.

Deze is er in verschillende grootte vanaf 350 gram tot 10 kilogram, en is bij ons in de praktijk te verkrijgen. Hiervan mag een cavia tussen de 30-50 gram per kilogram cavia eten.

Voordelen van Selective Guinea Pig:

- Hoog vezel gehalte** (goed voor de darmwerking en darmflora)
- Hoog gehalte Vitamine C**
- Bevordert de natuurlijke gebitslijtage** (hoog vezelgehalte)
- Bevordert een goede vacht en huid** (omega vetzuren)
- Voorkomt selectief eten** (alle voedingsstoffen worden opgegeten)

Deze voeding heeft maar 1 soort brokje en is ook maar 1 kleur. Dit lijkt saai maar het voorkomt dat uw cavia alleen maar de lekkere brokjes opeet en de rest laat liggen. Meestal eten ze de meest vette brokjes, en zodoende krijgen ze niet alle voedingsstoffen binnen. Het geven van Selective voeding voorkomt dit omdat de cavia niet kan kiezen. Afwisseling krijgt hij dan vooral in de vorm van groenten en fruit.

Nogmaals: Een cavia is een van de weinige dieren die net als mensen geen vitamine C kunnen aanmaken. Een cavia heeft minimaal 10 mg/kg per dag nodig, en bij ziekte/groei of dracht moet deze hoeveelheid verhoogd worden naar 30 mg/kg. Een teveel aan vitamine C wordt gewoon uitgeplast. Vitamine C is vooral nodig om collageen te maken. Collageen is bindweefsel en zit in veel organen en structuren van het lichaam, zoals de bloedvaten, gewrichten en in de huid.

Vitamine C tekort leidt tot: slecht ruw haar, slechte eetlust, diarree, knarsetanden, pijnuitingen, slechte wondgenezing, kreupelheid en verhoogde gevoeligheid voor infecties. Vooral jonge cavia's zijn gevoelig voor vit C tekort, deze problemen kunnen dan al ontstaan als ze 2 weken geen vitamine C hebben gekregen (vitamine C wordt niet opgeslagen in het lichaam). Deze ziekte kwam vroeger veel voor bij zeevaarders, en wordt scheurbuik genoemd.

Gebit:

De snijtanden (4 stuks) en kiezen van cavia's groeien het hele leven door. Door het kauwen van ruwvoer (hooi/takjes/vezelrijke groenten en goede brokken) slijten deze gebitselementen ook weer en dat is maar goed ook anders worden de tanden te lang.

Infecties, trauma, dieet en erfelijke invloeden kunnen er voor zorgen dat de tanden niet meer goed op elkaar staan. Hierdoor worden de tanden dan veel te lang en/of slijten scheef af. Uiteindelijk groeien de boven kiezen richting de wang, en de onderkiezen naar elkaar toe over de tong.

Deze onderkiezen geven meestal de grootste problemen. Hierdoor ontstaat er een soort brug over de tong waardoor de cavia niet meer kan eten. Wat op gaat vallen is dat hij steeds meer moeite krijgt met kauwen (als eerste te zien met eten van hooi) en daarna moeite met slikken en gaat speekselen/kwijlen (dit komt om dat de tong opgesloten zit en niet meer naar achter gebracht kan worden). Verder wordt hij steeds magerder en de keutels worden ook minder of kleiner. Dit is een van de belangrijkste redenen waarvoor de cavia naar de dierenarts gaat!

De dierenarts moet de tanden dan weer korter maken. Zolang het echt alleen om de tanden gaat kan dit nog wel bij de wakkere cavia. Als de kiezen meedoen kan dit alleen onder narcose gedaan worden. De bek van een cavia is smal en klein, bij een wakker dier geeft het slijpen van de kiezen teveel risico's en beschadigingen.

Scheve, te lange boven snijtanden

Als de tanden geslepen moeten worden staat de stand van de tanden dus niet goed, en omdat ze altijd blijven groeien moeten deze tanden vaak de rest van het leven geslepen worden. Dit kan elke 4 tot 6 weken nodig zijn (zo snel groeien ze) maar soms ook minder vaak. Bij konijnen worden deze tanden dan wel eens verwijderd maar dit wordt nooit bij cavia's gedaan.

Verdere verzorging van de cavia:

Nagels

Cavia's hebben maar 4 tenen aan de voorpoten en 3 tenen aan de achterpoten, waarbij aan elke teen een nagel zit. Deze nagels worden makkelijk te lang en groeien dan krom.

Daarom moeten deze nagels geregeld nagekeken worden en indien te lang, geknipt worden.

Dit knippen is wel een beetje lastig omdat de nagels meestal zwart zijn, dus het levende deel van de nagel kunt u moeilijk zien. Knijpt u per ongeluk in het levende deel dan zal dit bloeden en doet het pijn. Indien u de nagels wilt knippen controleer dan hoelang u ze wilt laten. Net voor u knijpt geeft u eerst druk op de nagel met het nageltangetje. Reageert de cavia? Dan gaat u in het leven knippen en moet de nagel wat langer blijven. Maar u kunt het ook bij ons in de praktijk laten doen, of bij de dierenwinkel of cavia fokker.

Op de foto staat een voorpoot met te lange kromme nagels. De ruwe voetzolen kan komen door Vitamine C tekort, door een slechte bodembedekking of door de te lange nagels in combinatie met een te zware cavia.

Vacht:

Qua vacht ligt het er aan wat voor een cavia u heeft.

Een gladharige of een borstel cavia heeft niet zoveel verzorging nodig van de vacht. U kunt deze af en toe borstelen met een zachte kam, vooral tijdens de rui.

Maar heeft u een langharige cavia? Dan is dagelijkse verzorging nodig. Vooral het achterlijf en de regio rond de anus moet mooi schoon blijven. Kam dit dus regelmatig en voorkom klitten. Vooral in de zomer (door de vliegen) kan een vieze kont problemen geven omdat er dan maden op de cavia komen die uiteindelijk de huid (en dieper) kunnen aanvreten. Dit noemen we dan miasis en kan in ernstige gevallen leiden tot het overlijden van uw diertje.

Verder kan uw cavia last hebben van andere parasieten, zoals vachtmijten en luizen. Deze kunnen meestal het best bestreden worden met Stronghold®.

Gladharige cavia

Borstel cavia

Langharige cavia

Cavia's kunnen af en toe gewassen worden, maar doe dit niet te vaak. Neutrale® is een goede shampoo om te gebruiken. Hierbij mag het hoofd niet onder water komen. Na het bad goed afdrogen om een verkoudheid te voorkomen.

Oren/ogen/neus:

Kijk elke dag even goed naar de cavia of er iets bijzonders aan de hand is.

Cavia's hebben kleine gevouwen oren. Hierin mag een beetje oorsmeer zichtbaar zijn en het mag een beetje glimmen alsof er wax in zit. Als ze continue naar de oren krabben of als ze veel viezer zijn dan normaal, kan er wat mis zijn met de oren.

De ogen van de cavia moeten mooi helder/glanzend zijn en mogen niet tranen. De neus moet mooi open, schoon en droog zijn.

Bij twijfel kunt u altijd met uw dierenarts overleggen.

Achterwerk:

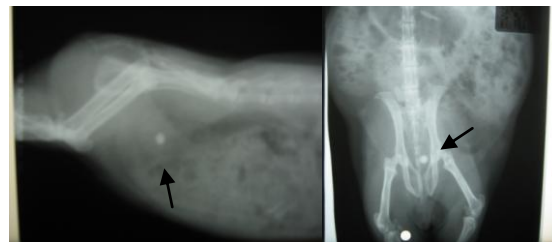
Het is ook verstandig om iedere dag het achterwerk even te controleren, zeker bij langharige cavia's en zeker in de zomer. Als het cavia diarree heeft, blijft dat plakken aan de staart en achterzijde. Deze aangekoekte keutels zijn ideaal voor vliegen om hun eitjes in te leggen. Als deze eitjes uitkomen kruipen er maden uit en deze maden kunnen in de huid van de cavia kruipen en zo de cavia 'aanvreten'. Als er ontlasting aan de achterkant kleeft is het zeer belangrijk om dat te verwijderen. Het kan nodig zijn om het achterwerk van de cavia te wassen met water. Een stromende kraan werkt dan het beste met een lauwe temperatuur.

Diarree kan een teken zijn van gebitsproblemen, soms parasieten of teveel/nieuwe voeding.

Urine:

Normaal gesproken is de urine van cavia's niet mooi helder maar troebel. Dit komt omdat het heel veel calcium bevat. Daarnaast kan de urine donker bruin, oranje, gelig wit tot rood van kleur zijn. Dit komt door kleurstoffen, zogenaamde porforine pigment. Wij mensen halen niet al onze calcium uit ons eten, dus we verliezen veel calcium uit onze voeding met de ontlasting (bijna 70-80%). Cavia's doen het net als konijnen anders. Zij kunnen wel alle calcium uit de voeding halen, het teveel wat ze binnen krijgen plassen ze gewoon uit. Daarom is de urine dus niet helder. Indien er teveel calcium gegeten wordt bestaat er het risico dat de calcium kristallen samen klonten en een steen gaan vormen. De blaas steen kan niet meer uitgeplast worden, en wordt soms zo groot dat het de hele blaas opvult waardoor er geen ruimte meer is voor de urine. En dat merkt u dus als een cavia last heeft van blaasstenen!! Hij plast steeds kleine beetjes, vaak met moeite en soms met wat bloed erbij.

Op de eerste Röntgenfoto zie je de cavia op zijn zijkant. De steen is zichtbaar als een klein rond wit kogeltje. Op de 2de foto rechts zie je de achterpoten van de cavia beneden en het bekken. Tussen het bekken in kan je de ronde steen weer goed zien (bij de pijltjes).

Aangezien de verhoogde calcium gift vaak de oorzaak van de blaasontsteking is, is het voorkomen van een (volgende) blaasontsteking meestal simpel. Minder calcium geven!!

Dat houdt in: goed hooi, beperkt brokken van een goed merk en geen knaagstenen met kalk!!!

Verder moet de cavia voldoende beweging hebben en niet te dik zijn.

Gezondheid:

Wanneer is uw cavia ziek? De volgende dingen kunnen opvallen als u cavia zich niet lekker voelt of echt ziek is.

Als uw cavia ziek is eet hij niet of heel langzaam. U zult ook zien dat het dier vermagerd. De cavia heeft diepliggende ogen en zit stil in een hoekje. Het dier kan zijn bek en borst nat kwijlen of diarree hebben. Hij kan minder of kleinere keutels produceren of juist meer een zachtere keutel tot diarree aan toe produceren.

Soms loopt hij moeilijk of heeft overal jeuk en kale plekken. Verder maken ze dan minder geluid of knarsetanden ze ineens heel veel.

Het valt soms ook op dat de ademhaling juist extra zwaar klinkt alsof hij benauwd is, waarbij soms een snotneus opvalt. Verder kan er natuurlijk slijm of bloed bij de urine zitten.

Daarnaast kunnen er natuurlijk ook bultjes ontstaan. Deze bulten hoeven niet altijd kwaadaardig te zijn, meestal zijn het talgbulten of abscessen.

Neem in deze gevallen contact op met uw dierenarts.

Vaccinaties?

Veel gehouden dieren moeten minimaal 1x per jaar geënt, denk maar aan de hond, kat, konijn en fret maar en cavia hoeft niet geënt te worden. Dit betekent ook dat u niet perse bij een dierenarts hoeft te komen met u cavia.

Helaas krijgt hij dan ook geen gezondheidscontrole van de dierenarts. Daarom kijken we alle cavia's altijd na als ze langs komen en worden ze gewogen, of ze er nu zijn voor nagels knippen of omdat ze ziek zijn. Mocht je twijfelen over de gezondheid van je cavia dan kan hij natuurlijk ook altijd nagekeken worden.

Castreren of Steriliseren?

Zoals gezegd kan een mannetje gecastreerd worden vanwege het gedrag. Maar natuurlijk kan dit ook gedaan worden om er voor te zorgen dat het vrouwtje geen jongen meer krijgt.

Indien u niet wil fokken met de cavia's kan natuurlijk ook het vrouwtje gesteriliseerd worden. Hierbij worden zowel de eierstokken als de baarmoeder verwijderd.

Eigenlijk is dit beter dan het mannetje te castreren. Het mannetje heeft namelijk geen specifieke ziektes waardoor je hem zou moeten castreren. Het vrouwtje wel. Een vrouwtje die niet gesteriliseerd wordt heeft grote risico's op een baarmoederontsteking of tumor, maar vooral ovarium cystes.

Ovariumcystes zijn eicellen van de eierstok die gevuld zijn met vocht en niet geleid hebben tot een eisprong. Ongeveer 76% van de vrouwtjes tussen de 18 maanden en 5 jaar heeft kleinere of grotere ovariumcystes. Deze cystes kunnen zeer groot worden (tot wel 7 cm) en daardoor kan het maag darmkanaal te weinig voedsel bevatten en geeft het ongemak voor het diertje. Als eerste symptoom van ovarium cystes zien we vaak beiderzijdse kaalheid in de flanken, maar soms krijgen ze afwijkende tepels en worden overal dun behaard.

Linker foto: Cavia met de baarmoeder en met eierstokcystes ernaast.
Rechter foto: de baarmoeder is zichtbaar als een roze U vorm. De cystes zijn zichtbaar als 2 bijna doorzichtige balletjes gevuld met herder vocht.

Operatie/narcose risico:

Het nadeel van een operatie bij een cavia is vooral het narcose risico, naast de kosten natuurlijk. Cavia's kunnen niet zo goed tegen narcose. Helaas overlijdt ongeveer 1 op de 40 cavia's bij een operatie. (Bij honden is dit ongeveer 1 op de 700).

Natuurlijk zal een ziek dier sneller komen te overlijden dan een gezond dier. Maar ook een gezond dier loopt risico's. Dit is de reden dat de meeste cavia's niet standaard gesteriliseerd worden, iets wat bij honden, katten en konijnen wel geadviseerd wordt.

Maar ook bij een cavia geldt dat het beter is om op jonge leeftijd de eierstokken en baarmoeder te verwijderen als je geen jongen wilt. Het verwijderen van de eierstokken wanneer ze cystes hebben gekregen is veel ingrijpender en risicovoller.

Maar ook de periode na de operatie is belangrijk.

De grootste complicatie na operatie is pijn. Een knaagdier dat pijn heeft na operatie eet bijna, of helemaal niet meer. Hierdoor komt zijn maag-darmkanaal stil te liggen en gaan verkeerde bacteriën zich vermenigvuldigen. Deze bacteriën kunnen dan gifstoffen en/of veel gas gaan produceren waardoor de cavia zich nog beroerder gaat voelen.

Daarom krijgen ze na een operatie pijnstilling mee, en moeten ze binnen 1 dag weer gaan eten. Indien ze niet snel zelf eten is extra zorg met dwangvoeding en medicijnen als Metocloraldrops® noodzakelijk. Overleg met de dierenarts als je het idee hebt dat je cavia het na de operatie nog niet goed doet. Hoe langer je wacht hoe zwakker het diertje kan worden.

Samen met een konijn?

Hoewel dit vaak wel goed gaat is een combinatie met een konijn niet te adviseren. Een konijn heeft namelijk in 40% van de gevallen een bacterie in de neusgangen zitten waar het konijntje niet ziek van wordt, maar waarvan een cavia een dodelijke longontsteking kan ontwikkelen. (Ook honden kunnen drager zijn van deze bacterie).

Daarnaast is de (lichaams) taal van een cavia en konijn totaal verschillend, en het grotere konijn gebruikt de cavia vaak om op te rijden. De cavia loopt veel meer terwijl het konijntje op de cavia kan springen en hem zodoende omver kan gooien. Soms gaat het wel goed, en lijken ze elkaars gezelschap zelfs te waarderen. Als ze bij elkaar zitten, geef ze dan cavia voer en geen konijnenvoer tenzij je vitamine C extra geeft.

Bij elkaar zetten van Cavia's:

Cavia's zijn in het wild schuwe dieren die in groepen van 5-10 dieren samenleven en beschutting vinden in holen. In gevangenschap is dan ook duidelijk te zien dat een enkele cavia minder actief is en meer naar de mens toetrekt. Zodra een cavia gezelschap heeft, verhoogd de activiteit en de daarbij behorende communicatie en zal hij zich een stuk prettiger voelen.

Het bij elkaar zetten van cavia's geeft in de praktijk nooit zoveel problemen. De dieren accepteren elkaar over het algemeen vrij snel.

Rekening houdend met de aard van cavia's en de mogelijkheid mannelijke cavia's te castreren, kunnen de volgende combinaties gemaakt worden:

- * twee of meer zeugjes
- * twee tot maximaal 4 à 5 (gecastreerde) beertjes
- * een gecastreerd beertje met één of meer zeugjes

Een gecastreerd beertje kan pas drie weken na de castratie bij een zeugje gezet worden omdat het sperma nog lang vruchtbaar is en zo ook de operatiewond goed heeft kunnen genezen.

Het is aan te raden om de kennismaking, zover dat mogelijk is, buiten het hok te laten plaats vinden en hiermee aan het begin van de dag te beginnen zodat er de hele dag de tijd is om rustig te bekijken of het goed gaat. Haal de dieren alleen uit elkaar als er daadwerkelijk tot bloedens toe gevochten wordt. Ook al wordt er flink gekibbeld en achter elkaar aan gezeten, is het beter om ze hun gang te laten gaan; immers de volgende dag zou er precies hetzelfde van vooraf aan weer gebeuren. Wees alert als één van de cavia's begint te klappertanden: dit kan een voorteken van aanvallen zijn. Probeer pas dan in te grijpen als er gewonden vallen. Mocht het echt niet gaan de eerste keer, dan hoeft u de moed nog niet op te geven. Een alternatief is om bijvoorbeeld het nieuwe dier apart te huisvesten en naast de andere kooi te zetten zodat ze elkaar kunnen zien en ruiken. Probeer het bij elkaar zetten dan na een aantal dagen nog een keer. Op [youtube.com](https://www.youtube.com) staan filmpjes van cavia's die bij elkaar gezet worden, mocht je twijfelen of het bij jou cavia's goed gaat.

Zet nooit een zeugje bij twee beertjes! Ook al zijn de beertjes gecastreerd; ze kunnen met elkaar op de vuist gaan tot de dood er op volgt. Zelfs nadat het zeugje verwijderd is zal de verstandhouding behoorlijk verstoord zijn waarbij het risico vrij groot is dat ze elkaar niet meer accepteren.

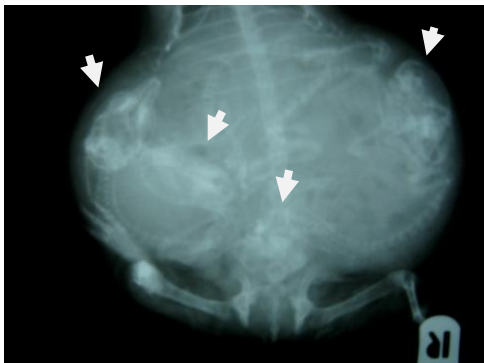
Cavia's accepteren elkaar over algemeen vrij snel. Na een dag tot een paar dagen is de strijd meestal gestreden. In het begin is het een machtsspelletje: dan mag de één niet onder het doosje kruipen, dan mag de ander het niet. Hetzelfde geldt voor het eten, drinken en het elkaar in de weg lopen. Er zal veel gepiept, gebromd en andersoortige geluiden gehoord worden waarbij ze steeds met de kinnen tegen elkaar aan gaan met de kop omhoog. De dieren zullen achter elkaar aan rennen; het beertje zal proberen te paren met het zeugje. Als eenmaal bepaald is hoe de onderlinge verhouding ligt zullen de cavia's elkaar steeds meer gaan opzoeken en elkaar uiteindelijk volgen en naast elkaar liggen.

Soms lukt het echt niet; probeer aan het gedrag af te lezen of de cavia's het daadwerkelijk naar hun zin hebben. Zo'n twee maanden na het bij elkaar zetten is hiervoor een redelijke tijd. Trek niet gelijk de conclusie dat deze cavia liever geen gezelschap heeft maar probeer het eens met een ander. Ook mensen vinden elkaar niet allemaal even aardig! Als bij een stelletje één van de twee overlijdt, kan de overgebleven cavia in een behoorlijke dip geraken. Let dan goed op of het dier blijft eten en ga op zoek naar een nieuwe partner, bijvoorbeeld uit de knaagdieren opvang.

Fokken met Cavia's?

Een tamme cavia kan het hele jaar door jongen produceren. Het beste is om de dieren pas in te zetten voor de fok als ze ongeveer vijf maanden oud zijn. Vruchtbaar zijn de cavia's echter al na twee tot 3 maanden dus let goed op!

Zeugen (vrouwjescavia's) kunnen het beste al in het eerste levensjaar jongen baren. Bij een later begin met de fok kunnen complicaties optreden als gevolg van een verminderde buigzaamheid van het bekken. Dit probleem kan zich voortdoen als de cavia ouder is dan 9 maanden (dus niet meer laten dekken na 7 tot 8 maanden leeftijd). Als een diertje op die leeftijd nog nooit jongen heeft gehad, is het beter om haar helemaal geen jongen meer te laten krijgen. Omdat het bekken dan niet meer voldoende kan kantelen onder invloed van de zwangerschapshormonen, is een keizersnede dan bijna zeker nodig.

Op deze Röntgenfoto zijn 4 jongen te zien (te zien aan het aantal hoofdjes bij de pijlen). 1 jong ligt met zijn hoofd bij de bekken ingang. Dit bekken is wel iets uit elkaar gegaan maar helaas werd dit toch een keizersnede.

Om de zestien dagen is het zeugje enkele uren vruchtbaar en na 65-70 dagen worden de jongen (meestal twee tot vier) geboren. Caviajongen zijn nestvlieders, dat betekent dat ze "kant en klaar" met haar en al geboren worden en de ogen zijn al open. Ze zijn dan tussen de 70 en 110 gram

zwaar. Na 5 dagen eten ze al van alles mee, naast de moedermelk. Op een leeftijd van vijf weken kunnen ze zonder hun moeder. Geef de jongen zoveel mogelijk afwisselend voedsel. Cavia's raken anders teveel gewend aan hun eten en lusten als ze ouder zijn het nieuwe eten niet. **Let op:** het vrouwtje is een paar uur na de bevalling al weer vruchtbaar.

Zeugjes zijn te herkennen aan de Y-vormige geslachtsopening. Bij het mannetje, het beertje, zit er een tuutje op. Vanaf 4 weken leeftijd is meestal wel duidelijk of het een mannetje of een vrouwtje is. Door vlak voor de ronde geslachtsopening voorzichtig op de buik te drukken wordt de penis zichtbaar, maar dit mag pas als de cavia ouder is dan 10 weken. Daarnaast heeft een volwassen mannetje links en rechts naast de penis een balzak vol met 2 testikels en vooral heel veel vet.

(op de foto: boven het mannetje en onder het vrouwtje)

Wij wensen u veel plezier met uw cavia's.

Mocht u vragen hebben of bent u bang dat uw cavia niet helemaal gezond is neem dan contact met ons op.